

Nr 215.

Godkänd av första kammaren den 3 maj 1938.

Godkänd av andra kammaren den 3 maj 1938.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till svenska institutet i Rom m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 98.)

Till Konungen.

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkten 237 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1938) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, beräkna för budgetåret 1938/39 till bidrag till svenska institutet i Rom m. m. ett anslag av 40,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t uti en den 11 februari 1938 dagtecknad proposition (nr 112), under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för sistnämnda dag, föreslagit riksdagen att dels godkänna ett genom i propositionen omnämnd noteväxling med italienska regeringen träffat avtal om överlåtelse till svenska staten av tomt för svenska institutet i Rom, dels ock till bidrag till svenska institutet i Rom m. m. för budgetåret 1938/39 anvisa ett anslag av 40,000 kronor.

Av riksdagens vederbörande utskott inhämtade uppgifter giva vid handen, att svenska institutet i Rom är av ej ringa betydelse för antikstudiet och för utbildningen av lärare i de klassiska läroämnena. Ett flertal av dem, som vid institutet fördjupat och utökat sina vid universitetet eller högskolor förvärvade kunskaper inom berörda ämnesområden, hava sedermera vunnit anställning som lärare vid dessa läroanstalter, vid allmänna läroverk eller vid andra undervisningsanstalter. Institutets betydelse för den svenska lärarutbildningen och dess stimulerande inflytande på de klassiska studierna över huvud taget gör det enligt riksdagens mening befogat, att institutet kommer i åtnjutande av bidrag av statsmedel.

Av den föreliggande utredningen inhämtas, att institutet åtnjuter bidrag av lotterimedel med 30,000 kronor för kalenderåret 1938. Härförutom hava under de senare åren från åttonde huvudtiteln anslag till extra utgifter årligen utgått 4,125 kronor såsom ytterligare bidrag till institutets verksamhet och 4,000 kronor för anordnande genom institutets försorg av studieresor till Grekland. Institutet kan alltså sägas för närvarande åtnjuta understöd genom det allmännas försorg med tillhoppa (30,000 + 4,125 + 4,000 =) 38,125 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär en höjning av detta understöd med omkring 17,000 kronor till 55,000 kronor. Då emellertid under budgetåret 1938/39 av lotterimedel återstår odisponerat ett belopp av 15,000 kronor, skulle anslaget å riks-

staten enligt nämnda förslag för nästa budgetår begränsas till (55,000—15,000 =) 40,000 kronor.

Enligt vad riksdagen erfarit, hava de medel, som hittills stått till institutets förfogande, icke varit på långt när tillräckliga. Institutets begränsade resurser framträda vid en jämförelse med den årsbudget, som gäller för vissa andra likartade institut i Rom. Enligt riksdagen tillhandakomna upplysningar utgör sålunda årsbudgeten för rumänska akademien i Rom omkring 87,000 kronor, för holländska institutet omkring 65,000 kronor och för ungerska akademien omkring 42,000 kronor. Den knappa medelstillgången har inverkat hämmande på det svenska institutets verksamhet och har vållat svårigheter av olika slag. Redan av denna anledning synas skäl föreligga för en höjning av bidraget till institutet. En sådan höjning är också motiverad av att institutet genom italienska statens mellankomst och tack vare enskild offervillighet blir i stånd att inom en nära framtid inflytta i nya och utvidgade lokaler. Härigenom möjliggöres en ur den klassiska forskningens och lärarutbildningens synpunkt önskvärd utvidgning av verksamheten. Vidare bör beaktas, att det genom förenämnda notväxling med italienska regeringen träffade avtalet om överlåtelse av tomt för institutets räkning, varemot riksdagen icke har något att erinra, innebär, att tomten överlättes till svenska staten. Härigenom kommer institutet att i högre grad än hittills varit fallet erhålla karaktären av offentlig institution, vars verksamhet det bör vara staten angeläget att främja.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och då Kungl. Maj:t genom att sänka det av institutsstyrelsen äskade statsbidraget med 4,000 kronor redan tillvaratagit de möjligheter till besparingar, som utan uppoffrande av institutets intressen kunna anlitas, anser sig riksdagen böra bifalla Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av 40,000 kronor för nästa budgetår såsom bidrag till institutet. Härvid förutsätter riksdagen, att de föreslagna studiestipendierna för läroverkslärare skola utgå med 1,400 kronor. Vidare utgår riksdagen från att för anslaget kommer att gälla en av Kungl. Maj:t fastställd stat.

Riksdagen anmäler således, att riksdagen

dels godkänt det avtal om överlåtelse till svenska staten av tomt för svenska institutet i Rom, som träffats genom den i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 11 februari 1938 omnämnda notväxlingen med italienska regeringen;

dels ock såsom *Bidrag till svenska institutet i Rom m. m.* för budgetåret 1938/39 anvisat ett anslag av 40,000 kronor.

Stockholm den 3 maj 1938.

Med undersätlig vördnad.
